

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο πραγματικός στόχος της «αξιοποίησης» της κρατικής περιουσίας

Το τελευταίο διάστημα, τα αστικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης έχουν εξαπολύσει μια προπαγανδιστική καμπάνια, που στόχο έχει να πείσει για την ανάγκη αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας. Η πώληση περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται ως το απαραίτητο στοιχείο κάθε αποτελεσματικής διαχείρισης του χρέους και η περίπτωση του υπερδανεισμένου κράτους - μπατίρη με τη μεγάλη περιουσία που δε θέλει να την πουλήσει, αλλά εξακολουθεί να ζητά νέα δανεικά για να επιζήσει, γίνεται μόνιμο αντικείμενο ειρωνείας και χλεύης.

Από την άλλη, γύρω από το ζήτημα της αξιοποίησης της περιουσίας του Δημοσίου, ξεδιπλώνεται ένα εύρος ψευδεπίγραφων αντιπαραθέσεων απέναντι στις κυβερνητικές εξαγγελίες, τόσο από τη ΝΔ και τον ΛΑ.Ο.Σ. όσο και από διάφορες συνιστώσες του ΣΥΡΙΖΑ. Η τακτική του αποπροσανατολισμού είναι γνωστή. Η ουσιαστική συμφωνία με την κυβερνητική πολιτική κρύβεται, χρησιμοποιώντας μια σειρά ψευτοδιλήμματα που εμφανίζονται ως οι τάχα «κόκκινες γραμμές». Ο στόχος αυτής της τακτικής είναι διπλός. Από τη μία, αποκρύπτει την ουσιαστική συμφωνία των φερόμενων ως διαφωνούντων με το περιεχόμενο της κυβερνητικής πολιτικής. Από την άλλη, αποπροσανατολίζει το λαό από τον πραγματικό στόχο της εφαρμοζόμενης πολιτικής. Στοχεύει, τελικά, στην ενσωμάτωση αυτών των επιλογών στη λαϊκή συνείδηση ως αναγκαίων.

Η παραχώρηση φιλέτων γης για τουριστικές και άλλες επενδύσεις, όπως το πρώην Αεροδρόμιο στο Ελληνικό (φωτ.), οι τουριστικές εκτάσεις στη Ρόδο και σε άλλους νομούς της χώρας, ακόμα και ολόκληρα νησιά, αλλά και η πώληση επιχειρήσεων, όπως ο ΟΣΕ και η Αγροτική Τράπεζα, προκειμένου οι όμιλοι που θα επενδύσουν να αυξήσουν την κερδοφορία τους, δε σχετίζονται με το υψηλό δημόσιο χρέος

Αποπροσανατολιστικά ψευτοδιλήμματα

Το πρώτο σημείο της προσχηματικής αντιπαράθεσης σχετίζεται με την προσπάθεια διαχωρισμού ανάμεσα στην «αξιοποίηση» και στην «πώληση» της κρατικής περιουσίας. Φυσικά, η «αξιοποίηση» για μισό ή έναν αιώνα απέχει ελάχιστα από την πώληση. Ομως, στην πραγματικότητα, η συζήτηση αυτή υιοθετεί ως **δεδομένη την εκχώρηση της κρατικής περιουσίας στους μονοπωλιακούς ομίλους** και εξαντλείται στους όρους εφαρμογής της. Αντιλαϊκή είναι η πώληση, αντιλαϊκή είναι η «αξιοποίηση» για εκατό χρόνια, αλλά εξίσου αντιλαϊκή είναι και η «αξιοποίηση» για δέκα...

Εξίσου αποπροσανατολιστική είναι και η συζήτηση σχετικά την πηγή έμπνευσης της αξιοποίησης του δημόσιου πλούτου, ως σανίδα σωτηρίας για την παραπαίουσα ελληνική οικονομία. Η κυβέρνηση κατηγορείται από τη μία ως ο εντολοδόχος της τρόικας, με την τελευταία να στοχεύει στο ξεπούλημα της «ελληνικής γης» από το ξένο κεφάλαιο. Ταυτόχρονα, η ΝΔ εγκαλεί την κυβέρνηση για κλοπή της δικής της ιδέας, ζητώντας ουσιαστικά την πατρότητα αυτής της μεγαλοφυούς λύσης. Περί όνου σκιάς η συζήτηση. Το λαϊκό κίνημα έχει ξεκάθαρο ότι η πολιτική στήριξης των μονοπωλιακών ομίλων είναι κοινή σε ΠΑΣΟΚ και ΝΔ, κοινή σε όλες τις χώρες της ΕΕ. **Η πολιτική εκχώρησης της κρατικής περιουσίας για την ικανοποίηση των αναγκών των ομίλων βρίσκεται στα γεννοφάσκια της ΕΕ.**

Κερασάκι στην τούρτα αυτής της αλυσίδας αποπροσανατολιστικών αντιπαραθέσεων είναι η συζήτηση που αφορά στο τίμημα που θα εισπράξει το ελληνικό κράτος από την αξιοποίηση της περιουσίας του και στην επίδραση που θα έχει στην αντιμετώπιση του δημόσιου χρέους. Κυρίαρχη κριτική είναι η θέση για «ξεπούλημα» του δημόσιου πλούτου, για πώληση σε εξευτελιστικές τιμές κάτω από την πραγματική αξία αλλά και η αποτίμηση της μικρής επίδρασης που θα έχει η πώληση της κρατικής περιουσίας στην αντιμετώπιση του δημόσιου χρέους. Και στο πεδίο αυτό, η αντιπαράθεση είναι πλούσια, αλλά τελείως άσκοπη από τη σκοπιά του λαϊκού συμφέροντος. Περιορίζεται στους όρους πώλησης της κρατικής περιουσίας, λες και μπορεί ποτέ η συναλλαγή ανάμεσα στο κεφάλαιο και το καπιταλιστικό κράτος να είναι «δίκαιη» για την εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα. Από την άλλη, η συζήτηση σχετικά με την επίδραση που θα έχει η πώληση της κρατικής περιουσίας στην αντιμετώπιση του χρέους καλλιεργεί την εντύπωση ότι η εκποίηση της κρατικής περιουσίας γίνεται εξαιτίας του χρέους, της τρόικας, του μνημονίου.

Πολιτική της ανταγωνιστικότητας του κεφαλαίου

Ομως, η πολιτική ιδιωτικοποίησης - πώλησης κρατικών επιχειρήσεων και της ακίνητης περιουσίας του κράτους δεν είναι, όπως θέλουν να την εμφανίσουν, αποτέλεσμα αυθαιρέτων πολιτικών επιλογών της μιας ή της άλλης κυβέρνησης, της τρόικας, ούτε επιβάλλεται εκτάκτως από το υπέρογκο δημόσιο δανεισμό.

Στην πραγματικότητα, η παραχώρηση κρατικής περιουσίας σε μονοπωλιακούς ομίλους δεν είναι τίποτα άλλο από την υλοποίηση κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που στόχο έχουν να εξασφαλίσουν την κερδοφορία και την ανταγωνιστικότητα του κεφαλαίου στην ΕΕ. Έτσι, η διάκριση ανάμεσα στην πώληση και την αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας είναι τελείως αποπροσανατολιστική, αφού σε κάθε περίπτωση ο στόχος τόσο του καπιταλιστικού κράτος όσο και του κεφαλαίου, είναι η ενίσχυση της κερδοφορίας του τελευταίου.

Η παραχώρηση κρατικής γης έχει μακρόχρονη ιστορία. Παραχώρηση που μπορεί να πάρει μια μεγάλη ποικιλία μορφών, σε μονοπωλιακούς ομίλους για εκμετάλλευση. Ας θυμηθούμε μόνο την παραχώρηση σε μονοπωλιακούς ομίλους του συνόλου σχεδόν των οδικών αξόνων και την εκτόξευση των διοδίων που την ακολούθησε ή την παραχώρηση δημόσιας γης για την κατασκευή και την εκμετάλλευση των Ολυμπιακών έργων.

Την ίδια πολιτική πώλησης - αξιοποίησης της κρατικής περιουσίας εντοπίζει κανείς σε ολόκληρη την ΕΕ. Η απελευθέρωση των αγορών και η ιδιωτικοποίηση των πρώην κρατικών μονοπωλίων σε ενέργεια, τηλεπικοινωνίες και μεταφορές αποτελούν κοινή πολιτική όλων των κρατών - μελών της ΕΕ, ενώ οι πρόσφατες εξαγγελίες της Βρετανικής κυβέρνησης για πώληση των δασών της χώρας με 35 δισ. λίρες προσδοκώμενο τίμημα αποκαλύπτει ότι η πώληση - αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας είναι επίσης κοινό φαινόμενο σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ο στόχος της κυβερνητικής πολιτικής συμπυκνώνεται στην «αξιοποίηση» της κρατικής περιουσίας για την ικανοποίηση των αναγκών των μονοπωλίων. Στόχος της κυβέρνησης δεν είναι η αποπληρωμή του χρέους, αλλά η ποικιλόμορφη στήριξη τραπεζικών, βιομηχανικών και εμπορικών ομίλων. Η παραχώρηση φιλέτων γης για τουριστικές και άλλες επενδύσεις, όπως το πρώην Αεροδρόμιο στο Ελληνικό, οι τουριστικές εκτάσεις σε Ρόδο και σε άλλους νομούς της χώρας, ακόμα και ολόκληρα νησιά, αλλά και η πώληση επιχειρήσεων, όπως ο ΟΣΕ και η Αγροτική Τράπεζα, προκειμένου οι όμιλοι που θα επενδύσουν να αυξήσουν την κερδοφορία τους, δε σχετίζεται με το υψηλό δημόσιο χρέος.

Το υψηλό δημόσιο χρέος χρησιμοποιείται φυσικά από την κυβερνητική προπαγάνδα ως πολιορκητικός κριός, σε όλα τα μέτωπα. Αξιοποιήθηκε πρώτα ως άλλοθι για την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, την επιθετική πολιτική σε μισθολογικά και εργασιακά δικαιώματα, για τις αυξήσεις στους έμμεσους φόρους. Τώρα, αξιοποιείται ως άλλοθι για την προώθηση της πώλησης - αξιοποίησης της κρατικής περιουσίας. Το δίλημμα της κυβέρνησης ανάμεσα στην πώληση - αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας ως εναλλακτικό σενάριο απέναντι στην παραπέρα μείωση μισθών και συντάξεων είναι τελείως παραπλανητικό, πρώτα και κύρια **γιατί η επίθεση στα δικαιώματα των εργαζόμενων δεν είναι απόρροια του χρέους, της κρίσης ή του ευρώ.**

Στην πραγματικότητα, η κατατόμηση των πραγματικών μισθών, η κατάργηση των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, η αποδόμηση εργασιακών, εκπαιδευτικών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων αποτελούν το βασικό εργαλείο ενίσχυσης της κερδοφορίας και της ανταγωνιστικότητας των μονοπωλιακών ομίλων και για το λόγο αυτό θα συνεχιστούν με την ίδια αμείωτη ένταση και στη φάση της ανάκαμψης. Αλλωστε, η ίδια πολιτική επίθεσης στα δικαιώματα των εργαζομένων, εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ΕΕ, όπως στη Γερμανία που δεν βρίσκεται σε φάση κρίσης, όπως στη Μ. Βρετανία, που δεν έχει ευρώ.

Αξιοποίηση για τις λαϊκές ανάγκες

Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να κρίνουμε την κριτική που ασκείται στις κυβερνητικές εξαγγελίες. Η ανάλυση του NAP για «Μνημόνιο που δεν βγαίνει» ως αιτία της αντιλαϊκής επίθεσης, η καταγγελία της κυβέρνησης που «βγάζει τη χώρα στο σφυρί για να πληρώσει τελικά το χρέος στους τραπεζικούς τοκογλύφους», και η αντίστοιχη θέση του ΣΥΡΙΖΑ που αποδίδει τις κυβερνητικές εξαγγελίες για «αξιοποίηση» της κρατικής περιουσίας αποκλειστικά στη σύμβαση του Μνημονίου είναι πέρα για πέρα αποπροσανατολιστική. Συγκαλύπτει τον **πραγματικό πολιτικό στόχο** της «αξιοποίησης» της κρατικής περιουσίας που δεν είναι η αποπληρωμή του χρέους, αλλά η **στήριξη των μονοπωλιακών ομίλων**. Αποκρύπτει ότι **πίσω από το «ξεπούλημα» της κρατικής περιουσίας κρύβεται το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα.**

Το πραγματικό δίλημμα είναι αν η αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας θα γίνει προς όφελος του λαού ή προς όφελος των μονοπωλίων. Η αξιοποίησή της προς την κατεύθυνση ικανοποίησης των λαϊκών αναγκών μπορεί να δώσει πραγματικές λύσεις σε μια σειρά επείγουσες και πιεστικές ανάγκες των εργαζομένων, σε χώρους άθλησης, αναψυχής, λαϊκού τουρισμού. Για παράδειγμα, η αξιοποίηση σημερινών κρατικών κτιρίων για τη στέγαση αστέγων και ανέργων, η αξιοποίηση κρατικών οικοπέδων για τη ανέγερση και λειτουργία δημόσιων παιδικών σταθμών και σχολείων, η πολυθεματική αξιοποίηση του χώρου του πρώην αεροδρομίου του Ελληνικού.

Ομως, η ολοκληρωμένη αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας προς όφελος των λαϊκών αναγκών δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ένα σύστημα παραγωγής, όπου σκοπός της παραγωγής είναι η κερδοφορία του κεφαλαίου. Απαιτείται η ριζική ανατροπή της εξουσίας και της οικονομίας των μονοπωλίων, η εγκαθίδρυση της λαϊκής εξουσίας και οικονομίας, η κοινωνικοποίηση των συγκεντρωμένων μέσων παραγωγής, η λειτουργία τους με κεντρικό σχεδιασμό και κοινωνικό έλεγχο. Μόνο υπό αυτούς τους όρους μπορεί να τεθεί και να επιλυθεί το πρόβλημα φιλολαϊκής αξιοποίησης της κρατικής περιουσίας.

Του
Γρηγόρη ΛΙΟΝΗ*

*Ο Γρηγόρης Λιονής είναι μέλος του Τμήματος Οικονομίας της ΚΕ